

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vier aristotet. Vorlesungen - Cod. Ettenheim-Münster 195

Fioravanti, Ioannes Baptista

[S.l.], 1630

Articvlvs V

[urn:nbn:de:bsz:31-116355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116355)

in terra ergo ea mysteria de carnatu de fide habens humanitatem fuisse as-
 sumptam a verbo n vero suppositum humanam se promissa in fide manere humanitati in glia
 n vero suppositum creatum & hoc dicitur esse unum nomine cogitante qd in unum est manere
 sine alio

Scilicet in 2^a ord. j. g. j. & ord. b. g. j. dicitur qd substantia d. suppositum creatum
 ubi positivam cogitant nam regulari ad solam substantiam negativam in am aut ee neo
 gationem positivam terminans ab alio nisi ordi qd in suppositum creatum n debent
 ee artum ultorij terminari ad compleri ab alio eandem ordinis creati, ut p^rterea
 hia parata n e suppositum qd e apta compleri a ma e sic e alij qd. hat nam
 caritas, deam aut ee negativam actualis terminans ab alio ultorij ordinis, p^rterea
 humanitas (h^u aut ee n e negativam nec ee positivam substantiam qd complet^r et^r
 minat a verbo quare licet e. humanitas het priorem negativam, ut qd p^rterius e
 caritatis naturalis ut ab alio sui ordinis terminat, t^r p^r terminat e ee facti termi-
 nat, a verbo qd e ultorij ordinis, quare suppositum in sentia lothi ut in reth nam
 substantiam individuatam emulat in obsequio regulari negativam negativam.

Quoniam e substantiam negativam nam negativam e aliquid positivum substanti-
 tum ex naa p^r se natura. S. Thoma 3 parte q. 2 art. 2. in qua dicitur cap. 31. harythia
 tua. 8 sect. 3^e dicitur: 3^a metaph. sect. 2. P^r hoc scia multos magis que vion p^rter
 anri Authores est, cum efficacissimum sumit ex paritate unum namq. etiam unum
 persona una h^u proprias substantias quare vion v^rce distingunt a dea vion n
 vion ut vion negativam e unum vion substantiam creatam vion distingunt a dea n
 vion vion negativam. Hic artum e amittit a lotho. qd qd p^rter; qd e vion creati
 e quare participat vion divina, nam quemadmodum deus concipit creationis
 p^rter qua qua n vion vion substantiam vion negat e illis concipit p^rter vion substantiam
 e vion terminat naa, vion. S. Pr Theologi quare hoc vion non vion de sub-
 stantia creati e divina.

Quare p^rmo: utrum in substantiis compositis substantia vionit solun
 toti an etiam partibz?

P^r duplex p^r se e sentum quarto; p^r qd an substantia est simplex recta
 vionite in oia parte, an potit composita ex duobz parte quare vion vion sit in
 ma alia in foa qd qd vion e an partibz ex quibz compositi substantia conge-
 niat recte e vion substantia ita ut etiam foa vel ma distributive necesse vionit.

q^d spectat ad vion partem dico cum S. Thoma dicitur 3^a metaph. 5 in substantiis com-
 positis substantiam ee compositam. P^rter qd nulli vion proportionali extra
 vion ee eandem vion alibi vion qd vion compositam. Informa-
 ta substantia e vion determinans existiam ad ee per se, vion composito duplex
 e existia partialis Existiam duplex substantia seu vion determinans ad ee per se.

Quod spectat ad vion partem, Vaquez, parte dicitur 2^a cap. 4 num. 17 & 3
 parte dicitur 32 confirmat qd substantias partiales ee vion nec maam vionit
 vionem in composito vion vion substantia. Fundra e qd ee vion in quo

substantia regnat cum eo in toto & regnat ut materia & forma ex-
istentes in toto subsistant e' sint per se - Suarez disp. 24. sect. 5. affirmat
dari substantias partiales e' tam in eadem quam in forma fedalem in compositione dicitur.
pro resolutione.

Nota notum e' ex S. Thomas, 1 parte, q. 75 art. 2 ad primum subsistentia
accipi potest dupliciter, primo quocumque subsistente, 2do pro subsistente completo,
modo modo sequitur S. Thomas excludit inhaerentiam accidentis, 2do excludit
imperfectiorem partem ex quo sequitur forma & rationem e' subsistentem
modo, id e' cum adito partem incomplete in 2do sua doctrina
ulterior explicari, nam e' in alio q' q' dicitur modo e' in per se accipit multipli-
citer, primo ut e' propria accidentis q' dicitur e' in alio e' in tota parte, q' e' in
toto subsistantia tenominat ut in uterq' parte ad illud supponit substantiam
2do e' in alio dicitur de partibus substantialibus ut materia & forma, quia ita e' in toto
ut illud subsistant, inter formas vero substantiales forma materialis magis per se e' in toto,
quam forma materialis, q' hac naturaliter existit extra totum, illa vero si q' e' in
in toto, quare immutabiliter etiam e' per se multipliciter dicitur, primo prout exclu-
dit inhaerentiam accidentis e' in hac acceptioe partes substantiales subsistentes toti
cumq' e' per se e' in alio, 2do e' per se dicitur prout excludit de pe' dicitur
a toto, in qua acceptioe illa rationalis e' subsistentia in vero forma materialis,
3to accipit prout excludit imperfectiorem partem, e' in hac acceptioe
necesse e' per se tantummodo, e' e' in alio ac subsistere complete, cum
partibus conveniat totum subsistere partialiter, inter substantias a par-
tiales illa quae existunt totum inhaerentiam accidentis quam dependentiam a
toto e' effectus e' terra existens totum inhaerentiam, e' id e' effectus e' in partem
magis rigorose dicitur subsistere de forma rationali e' materia quam de formis materialibus.

Dicendum e' dari substantias partiales an partibus componentibus
substantiam venire septem substantias. Pth 1mo: q' forma rationalis e' materia, materia
& per se proprie creantur quae minus in ut in composito & vere subsistentia q' com-
plete, e' totaliter sed partialiter, pth 2do: q' ut supra dicit S. Thomas e' oes com-
munitis creantur e' totum subsistentiam, Pth 3do: subsistentia e' de per se
e' in alio, q' materia & forma veniunt etiam in ut in toto in e' in alio e' sequenter
e' per se, q' h' e' in alio per inhaerentiam sicut et accidentis, & veniunt illis sub-
sistentia, in complete & incomplete, e' partialiter. Confirmat: septem substantia per
primo e' per se immo etiam complete e' in ut adito veniunt solum composito tri-
butum cum adito etiam partibus compositi, nam e' materia & forma distributive accipit
ta & substantia, in complete, sicut incomplete, e' etiam septem substantia qui per se e'
immutabiliter veniunt toti sicut debet etiam partibus cum adito in complete partialiter.

Si fundum materia veniat q' de per se complete regnat cum eo in toto, in
vero e' per se partialiter e' incomplete, ut q' dicitur.

Obijes 1mo: forma rationalis in toto in e' partialis persona neg partialis hypostasis
e' neg etiam

Et nego etiam e partialetor subtrahens.

¶ **R**ego negi latius est subtrahere quam exone e hypostasis, subtrahere e. dicit etiam de rebus in alatis e de naa in dicit, unde hia ratiolis negata. e Pasques e alio coopter dicit, subtrahens n hie dicit e yona partialis aut semidana, e naa vltior e qe denominata yona hypostatis e suppositi sumit totum in ordine ad totum in na ordine ad partes, sicut denominatio hoiis inuenit soli toti n partib, neg e. hia e hie partialis cu pars hoiis, denominatio vero subtrahens sumit etiam per ordinem ad partes, ut est ex dictis.

Obicit ergo: gutta aque, si n sit alteri gutta e suppositum e si alteri vnaq, detinet e suppositum e sola negat hie vnionis cum alio satis e ad vltimum completum sine alio contruo supposito. Conseq. est qe ea negatio posita ppat, e ca ablata tollit.

¶ **R**egit suppositum dicere, duo res: naam in dicitalem trina quam e in dicit subtrahere, negat. a. vnionis e striquaori huius gutta cum alia requiritur: in dicitalem huius guttas seu ut sit hie numero gutta extracta a quilibet alia, ut dicitur e de quantitate, nam in ut qua hie partes heogenias completa vidui: duas supaddit e tituti negatione vnionis e striquaori cum alia, requiritur ergo negatio vnionis cum alia adhuc ut gutta aque, ut hie res ut sit hie in dicitalem, e sequitur etiam ut sit suppositum, ¶ ut dicitur in portat in dicitalem: duam subtrahere, sed hoc n e ratiolis ratiolis suppositi, qe in dicitalem e naa humana. in dicitalem, n hie humanum e creatum suppositum quare ad suppositum requiritur pterea subtrahere pterea, ut est hie, in dicitalem e argum pterea qe ut supra dicitur suppositum ratiolis totum e toto e de partib, e nego negi: qe hie illa negatio vnionis cum alio requiritur ad hie ut gutta sequant suppositum alia qe illa sit satis adhuc ut sit suppositum, in dicitalem e vnionem qe ea negatio requiritur ad vnionem completum sine quo n e suppositum, ratiolis e qe hie, qe naa ratiolis illa negatio eo auferret ab aqua subtrahere hie e suppositum.

Ex dicitalem colligit qe supposita ratiolis seu subtrahere in dicitalem dicitalem vna ratiolis partes alia ratiolis, ad hie fieri plures per separationem e dicitalem sicut pter fieri dicitalem res partes vnionem ratiolis, qe in dicitalem vn vnionem subtrahere e in dicitalem e argum ratiolis per res partes ratiolis, ita ut cum dicitalem vel detrahit aliqua pars ratiolis v: g: vna gutta maris mutet tota eia subtrahere, res methi pter subtrahere proportionata suo eia, de dicitalem ad dicitalem ratiolis, e vnionem ratiolis qe ablata e maris aliqua pter gutta detrahit mutet tota maris subtrahere.

Obicit ergo: S. P. ex ea ratiolis ratiolis humanam in dicitalem e habere, vnionem subtrahere pter vnionem vnionem, sed negi dicitalem subtrahere partialis nullat, hie illa qe dicitalem pter subtrahere naa humana e partialis e pter dicitalem e vnionem subtrahere pter vnionem, vnionem e vnionem subtrahere vnionem.

¶ **R**atiolis dicitalem subtrahere pter humanitatis sit subtrahere ratiolis, qe hie ratiolis naa humana subtrahens pter subtrahere ad dicitalem vnionem vnionem.

e pars

et pars altera, atq[ue] ita nullo hor[um] est casu completum: sed utrob[us]q[ue] adhuc, p[ro]p[ter] q[uo]d n[on] n[on] est
 humana substantia propria substantia sit quoniam completa in ordine natur[ae] quatuorq[ue] casu
 alia in natur[ae] h[uius] et natura unum, q[uo]d satis in vob[is] et hoc tract[us] simpliciter casu completum
 verum non est q[uo]d si recipit substantia partialis dicitur etiam potest q[uo]d substantia humana
 sit in completa et partia in ordine natura, q[uo]d cum verbo sit facere unam substantiam
 completam atq[ue] ita nulla est in h[uius] natura propria substantiam creatam.
 Q[uo]d si licet haec ratio philosophi, q[uo]d in h[uius] libro ponuntur v[er]ba contra omnia, q[uo]d
 simpliciter completa q[uo]d rep[ro]bat Petrus et Conatus n[on] humana cum propria sub-
 stantia et casu et proprie simpliciter completa, alioquin de nullo verificaretur simpliciter q[uo]d
 substantia completa et simpliciter Verbum unum et casu completa. Et q[uo]d non h[ab]et
 p[ro]p[ter] h[oc] ut via ad quaestione.

Quibus collegit substantias partiales facit casu conyugari inter a v[er]bum
 casu et q[uo]d facit unam substantiam completam neq[ue] alia ratio potest facere unam
 nisi et alio est fora, tunc q[uo]d debent proportionari tunc existit illam carum que
 alibi probat unq[ue] comparat ut alium ep[iscop]am tunc partia ip[s]is et quomodo substantia
 facit in substantia max[ime] in qua recipit effectum formalem substantiam tribuit in unam
 substantiam completam et habet complementum et formam ubi dicitur in ut excludit
 tribuit existit max[ime] h[uius] existit completam.

Quare 2do quoniam sit casu substantia?

Quod eadem effectum p[ro]p[ri]etatem et generantem, q[uo]d generantem, p[ro]ducunt, q[uo]d per
 dicitur ut in ip[s]o in se ip[s]is p[ro]p[ri]etate, h[uius]modi q[uo]d substantia, q[uo]d vero effectum in-
 mediata et indirecta est q[uo]d n[on] q[uo]d n[on] alio p[ro]p[ri]etate comparant in mediata et alia
 ita substantia debet in mediata comparant a natura substantia, cui debet tanquam p[ro]p[ri]etate.

Quare: inherencia accidentis sit ad substantiam et recipit natura unam.

Quod eandem causa inherencia accidentis et unio cum ip[s]is, et sicut una substantia in causa
 nat[ur]a a partibus vob[is], q[uo]d generans p[ro]p[ri]etate in h[uius] nat[ur]a alioq[ue] p[ro]ducit nisi unio unum, ita
 neq[ue] unio accidentis debet comparant ad alioq[ue], substantia vero in h[uius] nat[ur]a unio n[on] casu
 alio et in mediata et dicitur res.

Quare: in h[uius] substantia sit principium influens in operantes, quae sunt a
 supposito?

Quod negatur. Inano disp. ult. sect. 7. num. 6. Q[uo]d, mo: q[uo]d operantes humana (in
 An) p[ro]ducunt tanquam a principio inagusto a natura humana. Substantia in e[ss]entia carum
 principium. In h[uius] it[em] in casu operantes n[on] influent substantia creatam, q[uo]d haec est in h[uius] nat[ur]a, neq[ue]
 substantia Verbi, q[uo]d nulla opera ad extra p[ro]ducit ab una causa directa q[uo]d p[ro]ducit
 ab ip[s]is, unio unum, operantes. Tripartitio ad extra in h[uius] nat[ur]a, sed si substantia Verbi
 influent in operantes humana. In h[uius] illa sola operant ad extra, q[uo]d sola est v[er]ba natura
 humana. Q[uo]d, mo: substantia componit naturam creatam in h[uius] natura et suppositum com-
 pletam in h[uius] natura unio unum, natura est dicitur in naturam mo: et q[uo]d unum in h[uius] nat[ur]a, sub-
 stantiam in e[ss]entia principium operantem, q[uo]d operantes in h[uius] nat[ur]a unio unum, in h[uius]
 natura, q[uo]d natura est influens principium p[ro]p[ri]etate, q[uo]d est ex eis seformit.

Quare:

Dices: substantia in diuisis completam nam in ratione principij factis generandi
est spiritus & etiam in creatis.

Respondetur: quia cum natura diuisa eadem operetur in Patre & Filio & sit
et principium factis generandi filium, quia inter generans & genitum debet esse dis-
tinctio quia in diuisis totum est inter personales, et creatis vero ipsam natura produ-
antem & abstracta a natura producta dicitur ipsa esse sufficientis principium productionis.

Ad idem enim eodem suavitatis substantiam si non habere nominata inter se operatur
vel per se praequirunt ex parte principij. *Ad idem* ex eadem re ipsa si res sit in suo esse com-
pleta quam operatur, per substantiam est complementum naturae a quo procedunt operatio
omnis naturae, ergo res substantia quam operatur. *Ad idem* substantia in aliquo genere causa
praequirunt ad se naturae & etiam a se ipsa, quia operatio requirit ad se. *Ad idem* natura
dependet a se a substantia, ubi ut tunc substantia, vel alio supposito, ergo substantia non
est post existens & substantia est aliqua ratio prior se naturae, hoc solum tunc potest: quia natura
sua substantia est eius substantia, ut completum est naturaliter sine propria substantia, et
non potest esse natura substantia, et manentem, nisi a substantia. *Caeterum* potest: quia eius incompleta
dependet et manentem, nisi a suo complemento tunc qui non potest naturaliter existens, vel
inductione in materia facta materiali, quae per hanc rationem aliter ostenditur inueniuntur dependere
vnde quae dicimus in qua dicitur de causa materiali & formali, dicitur naturam dependere a sub-
stantia in aliquo genere eadem ut: in genere eadem factis extrinseca, substantia est facta quae
informans naturam tenet illum materiam, factis substantia tenet in se materia, nec dicitur
quod substantia causat, et natura tanquam a se substantia, quia natura casualis in diuerso
genere non recipiat substantia, vnde per diuisum supplet circa humanitatem naturam sub-
stantia, per se non in genere eadem factis, quia hoc recipiat per se, per alia ratione substantia
humilitatem eadem vnde sunt tunc per se substantia, casualitatem factis circa naturam in alio
genere eadem.

Substantia operatur in se ipsa, quae nihil est aliud quam visus accidentalis, per
quam accipit in se, et vnde est, ostenditur, in se habentia actualis ab accidentibus, quia in
se substantia, accipit in se habentia ab accidentibus, et remanet quantitas panis sine ratione
ad se, vnde in se habentia actualis dicitur, nam accidentibus est non eadem acci-
dentibus, ipsa vero in se habentia et visus actualis per se ipsam est actualiter non per aliquid
in se, vnde vnde est, nec est, processus in se substantia, et eadem dicitur, et de se acci-
dentibus, quae nec per se ipsam potest transferri, potest de vno obiecto in aliud, nec ex se
separata ab se, quia in se habentia, tunc dicitur, in se habentia ab eorum
se substantia cum nunquam recipiant, nec potest recipi separata ab in se habentia, dicitur, a
aliqua accidentibus, tunc dicitur, quae substantia sunt affixa, dicitur, et eorum dicitur, modo
est: quia illa quae se habent per modum ultimi determinatiui, et vnde actualis eorum,
et se recipit, dicitur vnde, nec est, processus in se substantia.